

FORSLAG TIL KLIMAPLAN 2025-2030

Det fremlagte høringsmateriale er både ambitiøst og omfattende, og det lever i mange henseender op til det, man kan forvente af en stor kommune. Der er imidlertid emner, der enten ikke er behandlet eller kun behandlet nødtørftigt.

Planens hovedelementer

De to væsentligste elementer i reduktionen af CO₂-udslip er den grønne mobilitetsplan og CCS - Carbon Capture and Storage. Mobilitetsplanen er politisk besluttet, men er de markedsmæssige forudsætninger og konsekvenser vurderet? Endnu tydeligere fremstår problemet med CCS. Metoden er muligvis udviklet og afprøvet i småskala, men vist ikke i storskala, herunder en vurdering af både anlægs- og driftsudgifter. I betragtning af, at CCS udgør 44 procent af den totale CO₂-reduktion, er betegnelsen "risikabel" nærliggende.

I forlængelse heraf undrer det, at miljøvurderingen fra COWI ikke også vurderer sandsynligheden for, at klimaplanens indsatser har den skitserede effektivitet.

2030 og 2035 - scope 1 + 2 og scope 3

Kommunens ambition er at blive CO₂-neutral inden for kommunens område i 2030, mens indsatsen mod den forbrugsrelaterede CO₂-udledning har 2035 som mål. Den CO₂-udledning, der fremkommer ved produktion af goder uden for Aarhus Kommune, og som derefter "importeres" i Aarhus, udgør et stort problem, der måske ikke kan afklares og løses frem til 2035. Klimaplanens valg har imidlertid den konsekvens, at den meget store CO₂-udledning, der hidrører fra byggeri, først søges reduceret efter 2030. Såvel *Planstrategi 25* som materiale om *Kommuneplan 2025* udleveret til Teknisk Udvalgs møde den 15/1 2025 lægger op til et fortsat omfattende boligbyggeri, der vil bidrage betydeligt til den forbrugsrelaterede CO₂-udledning - blot uden for Aarhus Kommune. Hvordan kan den kommunale byggepolitik foregribe dette? Og er det ikke i en klimasammenhæng nødvendigt at revurdere Aarhus Kommunes meget stærke fokus på vækst?

Indsatser og periodisering

Indsatskataloget er i sig selv en styrke ved klimaplanen, og der foreligger også en indledende økonomioversigt fra klimaforliget i april 2024. Men ud fra materialet bliver man ikke meget klogere på, hvordan de otte indsatsområder helt konkret skal rulles ud. Det er måske også meget at forvente. Men relevante professioner er allerede stærkt efterspurgt, og med udrulningen af denne klimaplan (og tilsvarende i andre kommuner

og på nationalt plan) bliver behovet for ingeniører, elektrikere, svejsere mv. kun større. Risikoen for flaskehalse og dermed forsinkelser bør vurderes.

Risikovurdering

I materialet fra Teknik & Miljø til Byrådets behandling den 27/9 2023 af emnet "Aarhus: En del af løsningen på den globale klimakrise" fremgår det, at der i forhold til den CO2-neutrale vision for 2030 mangler ca. 500.000 tons CO2-reduktion, selv hvis de foreslåede tiltag realiseres. Altså vurderes det i 2023, at planer og tiltag ikke vil nå det fastsatte mål i 2030.

I det udsendte materiale er mankoen nu på 756.000 tons. Den hidtidige erfaring tyder på, at planer og indsatser ikke uden videre gennemføres, så de ønskede målsætninger opnås inden for tidsrammen. Det var derfor ønskeligt med en vurdering af risici af teknologisk, økonomisk, markedsræssig og politisk karakter. Og hvordan vil Aarhus Kommune handle, hvis 2030-målet ikke nås?

Den demokratiske udfordring

Høringen er et element i en demokratisk proces. Det er forskellige former for mere direkte borgerinddragelse endnu mere. I marts 2023 forelå rapporten *Aarhus Kommunes klimaborgersamling 2022/2023*. Indholdet i rapporten skal ikke gengives eller vurderes her; men med forbehold for, at ikke alle sider i det omfangsrige høringsmateriale er læst lige grundigt, er der ikke fundet en eneste henvisning til klimaborgersamlingen. Og det undrer. Er det fordi rapporten ikke er brugbar, eller fordi klimaborgersamlingen ikke fungerede? Er den overhovedet evalueret? For vi går da ud fra, at Aarhus Kommune også i praksis tager borgernes bidrag til den politiske proces alvorligt. Derfor ser vi frem til den praktiske udmøntning af den "Ny Aarhusmodel for Borgerinddragelse", der omtales i *Klimaplan 2025-2030* (side 32) - selv om modellen indtil videre er en hemmelighed.

Trøjborg Fællesråd

20/2 2025